

ter og vore Statsregnskaber, og dette Anliggende er da ogsaa for Tiden under Finanslovscommissionens Behandling. En saadan rationellere Form vil egentlig først skaffe det fuldstændige Overblik over, hvordan vi sidde i det, og belære os om, hvor det er, man med Rette bør søge Besparelser. Jeg tænker her særlig paa Statens forskellige økonomiske Virksomheder.

Men det vil ogsaa blive nødvendigt at søge en Forøgelse af Indtægterne og ganske særlig nødvendigt at faa Statsaktiverne til at forrente sig bedre, end de gøre. Men denne Forøgelse af Statsindtægterne bør ikke søges ud over, hvad den strengeste Nødvendighed kræver, og det vil ikke paa det nærværende Tidspunkt kunne skønnes, hvor vidt det i saa Henseende vil være nødvendigt at gaa. Derfor kan jeg ikke allerede paa dette Tidspunkt — saaledes som jeg ogsaa udviklede i Sommer, da jeg forelagde Lovforslaget om det midlertidige Statslaan — fremsætte nogen fuldstændig Finansplan. Man kan endnu ikke overskue, hvorledes Skattereformen af 1908 vil virke under normale Forhold. Jeg har i mine foregaaende Bemærkninger udførligt paavist dette. Vi maa afvente Afslutningen af Finanslovscommissionens Arbejde — og efter, hvad der er mig sagt, af dens højtærede Formand, ville dens Arbejder kunne ventes sluttede i Foraaret 1911 —, inden Regeringen kan tage op til Overvejelse, hvilke Finanslovsbesparelser og hvilke besparende Ændringer i den bestaaende Lovgivning paa forskellige Omraader, den vil fremsætte Forslag om. Der sidder ligeledes en anden vigtig Kommission, der har til Opgave at overveje en Ændring i Stempelovgivningen. Ogsaa paa denne Kommissions Arbejde kan der bygges finansielle Resultater af Betydning. Vi maa altsaa afvente Afslutningen af disse Kommissioners Arbejde og afvente den Tid, da vi fuldt kunne overskue de normale Virkninger af Skattereformen af 1908. Denne Tid vil efter mit Skøn være kommen i Løbet af indeværende Finansaar, saaledes at den Regering, der sidder i Efteraaret 1911, har Midlerne i Hænde til at fremsætte en fuldstændig Finansplan med Balance som Formaal.

Indtil den Tid maa vi have Taalmo-

dighed, og jeg er vis paa, at dette høje Ting, der altid har været varsomt og med Rette varsomt med at paalægge Befolkningen nye Byrder, vil være enigt med mig i, at skal der paalægges saadanne Byrder i Form af forhøjede Jernbanetakster eller paa anden Maade, bør det ikke ske i større Omfang end strengt nødvendigt. Vel er det jo saaledes, at vor Skattebyrde her i Landet ikke er uforholdsmæssig høj i Sammenligning med de øvrige europæiske Staters, men den er dog saa høj, at man saa vidt muligt bør undgaa at forøge den. I Danmark er Skatten til Stat og Kommuner i dette Øjeblik pr. Individ omtrent 45 Kr. Det er det samme som i Norge, og omtrent det samme som i Tyskland. Men det er jo ikke saa lidt mindre end i England, hvor den er 85 Kr., og end i Frankrig, hvor den er 74 Kr. Korrektere er det i og for sig at se Skattebyrden i Forhold til Nationalindtægten, men denne lader sig kun opgøre i høj Grad skønsmæssigt, og de Tal, jeg nu nævner, bero kun paa et saadant Skøn, skønt ganske vist foretaget af den kompetenteste Autoritet, nemlig Statistisk Bureau, men det er dog kun et Skøn. Vi kunne da antage, at der for Tiden i Stats- og Kommuneskatter her i Landet udredes ca. 10 pCt. af Nationalindtægten. Efter den tyske Skattereform af 1909 kan man i Tyskland anslaa Beskatningen til ca. 12 pCt. af Nationalindtægten, og i England er den noget lignende. I Frankrig naar man endog op til ca. 16 pCt. af Nationalindtægten. De se, at disse Tal vise, at vi ingenlunde høre til de ugunstigst stillede Lande med Hensyn til Skattebyrden, hvad enten vi regne den i Forhold til Individ eller i Forhold til Nationalindtægt, men at vi dog, naar vi tage Stat og Kommune tilsammen, ere naaede saa godt med, at vi maa vende og dreje Skillingen i Haanden og betænke os mere end een Gang, inden vi gaa højere op.

I det Arbejdsaar, der nu ligger for os, vil Regeringen fortsætte ad den Vej, den allerede har betraadt ved Forelæggelsen af dette Finanslovsforslag, nemlig at holde igen paa enhver ikke strengt nødvendig Udgift. Og det er Regeringens Haab, at det høje Ting trods alle Meningsforskelligheder i øvrigt vil bi-